

17. april 2020
Sagsnr. 18/05389
Klagenr. 1001454

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING af regulativ for Maglemose Å i Slagelse Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens¹ § 12, jf. § 80, stk. 1, samt bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb.²

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Slagelse Kommunes afgørelse af 10. august 2016 om vedtagelse af nyt regulativ for Maglemose Å, og hjemviser sagen til fornyet behandling hos førsteinstansen.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet³ og gebyrbekendtgørelsens § 2.⁴

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneshus.dk
www.naevneshus.dk

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

² Bekendtgørelse nr. 919 af 27. juni 2016 om regulativer for offentlige vandløb.

³ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

⁴ Bekendtgørelse nr. 754 af 16. juni 2012 om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet m.v., jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 8. september 2016 påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af en lodsejer til Maglemose Å.

Sagen er pr. 1. februar 2017 overgået til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 24, stk. 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klager har navnlig anført, at:

- der er sket regulering af Maglemose Å i forbindelse med anlæg af Vest-motorvejen i 1993, hvilket har ført til oversvømmelser på klagers arealer,
- der skal to nye og større rørbroer til, samt udvidelse af vandløbets bund med 40 cm for at hindre oversvømmelse,
- vandløbslovens §§ 6, 16, 23 og 27 er overtrådt, og
- en bundhævning på 10 cm ikke kan accepteres.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

2.1 Maglemose Å

Regulativet omfatter det offentlige vandløb Maglemose Å fra Sorøvej til udløb i Skovse Å. Vandløbet har en samlet længde på 1.037 meter og er en del af Tude Å-systemet. Vandløbet er stationeret fra øvre ende med station 0 beliggende umiddelbart nedstrøms Sorøvej. Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter. Opstrøms den offentlige strækning er der et knapt 1.400 m langt privat vandløb.

2.2 Natur- og planforhold

Maglemose Å er ikke målsat i vandområdeplan 2015-2021 for vandområdedistrikt Sjælland. Maglemose Å løber ud i Skovse Å, der er målsat til god økologisk tilstand. Den samlede tilstand ifølge MiljøGis for perioden 2015-2021 er moderat, med fisk og makrofytter som udslagsgivende, mens den for smådyr er god.

Ifølge MiljøGis, hvor de nyeste basisanalyser fra december 2019 fremgår, er den samlede økologiske tilstand i Skovse Å nu ringe. Det fremgår, at tilstanden for smådyr er god, imens den for fisk er ringe og for makrofytter moderat.

Af sagens oplysninger fremgår det, at der er omkring 6,5 km til de nærmeste Natura 2000-områder nr. 160 og nr. 163, og at begge Natura 2000-områder er beliggende i et andet vandopland end Maglemose Å.

Vandløbet er beskyttet i medfør af naturbeskyttelseslovens⁵ § 3.

2.3 Den påklagede afgørelse

Slagelse Kommune har den 10. august 2016 vedtaget et nyt regulativ for Maglemose Å.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af fællesregulativ og redegørelse for kommunevandløb Skovse og Gudum Å, nr. 1a, Lillevangsrenden, nr. 1c og Maglemose, nr. 1d, fra 1991, opmåling fra 2015, samt en regulering foretaget i forbindelse med etableringen af Vest-motorvejen.

Forslag til regulativ for Maglemose Å har været fremlagt i offentlig høring i perioden 8. april til 3. juni 2016. Der indkom fire høringssvar, der er samlet i en hvidbog. Hvidbogen blev forelagt for Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget i forbindelse med den politiske behandling af regulativet.

Høringssvarene gav anledning til en mindre justering af det topografiske opland. Som følge heraf er kort over det topografiske opland og vand-spejlsberegningerne korrigeret.

Det nye regulativ medfører, at:

- Regulativet ændres fra at have geometrisk skikkelse til teoretisk skikkelse
- Den teoretiske skikkelse er fastlagt på baggrund af det tidligere regulativs geometriske skikkelse, bortset fra de øverste 605 m, hvor der er taget udgangspunkt i vandløbets faktiske forhold på baggrund af opmålingen fra 2015.
- Ud over den sædvanlige, årlige strømrendeskæring indføres brinkskæring og hårdere bekæmpelse af stivstænglet vegetation.

Af regulativets dimensionsskema side 3 fremgår vandløbets bundkote, bundbredde, fald og anlæg, samt bundkote for de kendte, eksisterende drænudløb. På klagers areal og nedstrøms herfor ligger syv dræn, alle 10 cm over vandløbets bundkote. Vandløbets fald varierer mellem 0,4 promille til 2,8 promille.

Af regulativets punkt 6.6 fremgår det, at drænudløb ikke må placeres dybere end 10 cm over vandløbets regulativmæssige bund.

---

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse.

Af regulativets redegørelse fremgår det, at det topografiske opland er 6,49 km² i station 1.037, og at vandløbet er relativt dybt nedskåret i terrænet, smalt og med ringe fald. Der er etableret et sandfang ved tilløbet til Maglemosen for at reducere sedimenttransport fra mosen til vandløbet.

Af redegørelsen fremgår det, at der ved etableringen af Vest-motorvejen i 1992–1993 blev etableret en ny underføring under Sorøvej, en rørbro omkring station 400 blev udvidet, og der skete muligvis en uddybning af vandløbets øvre ca. 600 m. Det har ikke været muligt at finde oplysninger om de eksakte ændringer, der er foretaget i vandløbet. Der er derfor i forbindelse med udarbejdelsen af regulativet taget udgangspunkt i de faktiske, opmålte forhold i vandløbet.

Vandløbet vedligeholdes fremover efter principperne for teoretisk skikkelse, og kommunen skal sikre den vandføringsevne, der svarer til vandløbets teoretiske skikkelse i den grødefri situation. Den teoretiske skikkelse fremgår af dimensionsskemaet i regulativet, hvor station, bundkote, bundbredde og anlæg er beskrevet.

Vandløbets teoretiske skikkelse er en videreførelse af det tidligere regulativs geometriske dimensioner, bortset fra de øverste ca. 600 m, hvor der er taget udgangspunkt i de faktiske forhold.

Manningtallet er fastsat til 20 i vinterperioden.

Kommunen har vurderet, at konsekvenserne af regulativrevisionen er følgende: Den teoretiske vandløbsbund er sænket med ca. 10 cm fra station 0-605, hvilket svarer til de faktiske forhold. Den nye metode til kontrol af vandløbet tilgodeser i højere grad vandløbets naturlige dynamik, uden at det får betydning for vandløbets vandføringsevne. Det vurderes, at brinksøkningen og den hårdere bekæmpelse af stivstænglet vegetation både vil forbedre de økologiske, såvel som de afvandingsmæssige forhold i vandløbet. Det vurderes dog, at ændringerne er så små, at det ikke får afvandingsmæssige konsekvenser for det samlede vandløbssystem.

Den 10. august 2016 har kommunen sendt brev til sagens parter omkring vedtagelse af regulativet. I dette brev oplyser kommunen, at det er vurderet, at den ændrede vedligeholdelse ikke vil kunne medføre forringede forhold i vandløbet (strøm, ilt, bundforhold mv.), at levevilkårene for en eventuel forekomst af tykskallet malermusling dermed ikke forringes, samt at tykskallet musling er den eneste bilag IV-art, der potentielt kan forekomme i Maglemose Å.

2.4 Sagens forhistorie

Vandløbsregulativet vedtaget den 10. august 2016 erstatter for Maglemose Å et fællesregulativ fra 1991.

Det fremgår af fællesregulativet for Skovse og Gudum Å, Lillevangsrenden og Maglemose Å fra 1991, at fremtidige dræn, der tilledes Maglemose Å, ikke må tilledes nærmere end 10 cm over regulativmæssig bund (punkt 7.10). Af regulativets punkt 8.4 fremgår det, at oprensning først skal iværksættes, når bunden ligger 10 cm over regulativmæssig bund.

Af den tekniske redegørelse, bilag 2 til fællesregulativet fra 1991, fremgår det af beregningerne, at beregnet vandspejl for nyt regulativ ligger lidt højere end beregnet vandspejl for opmålt profil. Det nye regulativs dimensioner giver ifølge beregningerne meget lille risiko for oversvømmelser, selv ved meget store afstrømninger.

Det fremgår af planredegørelsen for fællesregulativet, at Maglemose Å har en lille sommervandføring, og at der ved regnvandsudløb fra befæstede arealer, herunder veje, stilles krav om udligningsbassiner og krav til den maksimale vandføring fra disse.

I den tekniske redegørelse for fællesregulativet er der bestemt karakteristiske afstrømninger for vandløbene. Afstrømningerne er døgnmidler og der er ikke taget hensyn til regnvandsudledninger fra befæstede arealer.

Af den tekniske redegørelse punkt 4.3 fremgår det, at det nye regulativs dimensioner giver meget lille risiko for oversvømmelser, selv ved meget store afstrømninger.

Af den tekniske redegørelse kapitel 6 beskrives konsekvenserne af regulativets fremtidige vedligeholdelse. For vintervandføringsevne gælder, at som kravene til vintervandføringsevnen er opbygget, svarer de nogenlunde til de nuværende forhold i vandløbene. For sommervandføringsevnen gælder, at sommervandføringen i vandløbene normalt er lille. De lave sommervandstande vil tillige med beskygningen fra bredvegetationen begrænse grødeudviklingen i vandløbene. Ved større vandstandsstigninger i sommerperioden skønnes den begrænsede grødeudvikling ikke at give anledning til så kraftige opstuvninger af vandet, at der indtræder fare for oversvømmelser langs vandløbene.

I sideløbene er hidtidig praksis med én årlig grødeskæring fortsat.

Der er 1992-1993 foretaget regulering af Maglemose Å i forbindelse med etablering af Vest-motorvejen.

Ved etablering af motorvejen er der etableret et regnvandsbassin med afløb til det private vandløb opstrøms den offentlige del af Maglemose Å.

2.5 Klagers indhold

Klager har navnlig anført, at der er sket regulering af Maglemose Å opstrøms klagers areal i forbindelse med etablering af Vest-motorvejen i 1993. Klager har oplyst, at der i 1993 er lavet en ny underføring under Sorøvej med dimensionen $\varnothing 1,45$ m, og at den gamle bro (1 m i bredden og 1,30 m i højden) er bevaret, så begge underføringer kan føre vand, når der er behov. I station 398-408 blev en eksisterende $\varnothing 60$ cm rørbro udskiftet til en $\varnothing 1,25$ m. Derudover blev vandløbet gravet 40 cm bredere fra Sorøvej til st. 398. Oplysningerne stammer fra klagers nabo, der ejer de arealer, som vandløbsreguleringen blev foretaget på. Klager blev ikke informeret om reguleringen.

Klager finder, at ændringerne er lavet for at presse mere vand gennem vandløbet, og at det ikke giver mening at udvide broer opstrøms og bevare mindre broer nedstrøms. Det samme gør sig gældende for udvidelse af åen. Klager finder, at reguleringen medfører mere vand på klagers areal. Problemet opstod, da regnvand fra motorvejen blev koblet på vandløbet i 1993.

Derudover har klager gjort opmærksom på, at der ikke blev lavet et nyt regulativ i 1993, hvilket ifølge klager er påkrævet efter vandløbsloven.

Klager har i perioden 1993-2016 henvendt sig til kommunen med vandproblemer. Reguleringen af Maglemose Å har ifølge klager ført til gentagne oversvømmelser af klagers arealer. Klager finder, at der skal to nye og større rørbroer til, samt udvidelse af vandløbets bund med 40 cm for at hindre oversvømmelse omkring den nedre del af Maglemose Å, samt at myndighederne skal betale for dette.

Ifølge klager er flere af vandløbslovens bestemmelser overtrådt, herunder §§ 6, 16, 23 og 27.

Klager har desuden oplyst, at der ikke længere foretages oprensning af regnvandsbassinet, da bassinet ligger på privat grund og oprensning hjælper heller ikke.

Der er i regulativforslaget lagt op til, at der kan være op til 10 cm bundhævning. Klager har oplyst, at han har dræn, der kommer ud under nuværende bundhøjde, hvorfor klager har sluttet, at der må være sket en bundhævning efter disse rør er lagt. Der tåles ifølge klager ikke yderligere bundhævning.

Klager har den 17. oktober 2016 supplerende oplyst, at han er 4. generation på ejendommen, og at klager ikke har oplevet oversvømmelser af markarealer før motorvejsbyggeriet. Det oplyses desuden, at når der er meget vand i vandløbet, er de vandløbsnære arealer på nordsiden af Sorøvej oversvømmede. Når det sker, fører den gamle underføring under Sorøvej også vand, så både det nye og det gamle rør er fulde af vand. Klager finder, at dette giver større vandmængder i vandløbet, end kommunens beregning viser, når kommunen kun laver beregningen ud fra det nye rør. Klager har konkluderet, at de større vandmængder giver oversvømmelse af markarealer.

2.6 Slagelse Kommunes bemærkninger til klagen

Slagelse Kommune har den 28. september 2016 bemærket, at det ikke har været muligt at finde oplysninger om den foretagne regulering af Maglemose Å i forbindelse med etableringen af Vest-motorvejen i 1992-93, og derfor er der taget udgangspunkt i de faktiske, opmålte forhold på den aktuelle strækning fra st. 0 til 605. Det betyder at den teoretiske vandløbsbund er sænket med ca. 10 cm fra st. 0 til 605, samt at rørbroen i st. 398-408 er ændret fra $\varnothing 60$ cm til $\varnothing 120$ cm i forhold til regulativet fra 1991.

Slagelse Kommune har foretaget en vandspejlsberegning på baggrund af regulativet fra 1991 og det nye regulativ fra 2016 for at se, hvilken betydning ændringerne har på vandløbet. Vandspejlsberegningen er foretaget med en vinter 10 års maksimum vandføring.

Beregningen af vandspejlet for regulativet fra 1991 er foretaget med den gamle underføring under Sorøvej. Beregningen af vandspejlet for regulativet fra 2016 er foretaget med den "nye" underføring under Sorøvej. Vandspejlsberegningerne har vist, at der er en forskel på vandspejlene på de øverste ca. 500 m, hvorefter ændringen udlignes. Afvandingen er forbedret på det øverste stykke fra st. 0 til ca. 500 m. Det er kommunens vurdering, at ændringerne ikke har nogen afvandingmæssige konsekvenser fra st. 500 til udløbet i Skovse Å.

Beregningerne har vist, at vandløbet kan føre en vinter 10 års maksimum afstrømning. Kommunen har i forbindelse hermed påpeget, at lodsejerne godt kan opleve problemer ved skybrud og andre ekstreme regnvejrshændelser.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Det fremgår dog af forarbejderne til bestemmelsen,⁶ at nævnet har mulighed for og efter omstændighederne pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmålet om overholdelse af gældende EU-ret eller grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har fundet anledning til at behandle følgende forhold:

- 1) Strategisk Miljøvurdering af planer
- 2) Regulering af Magleмосen

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som Slagelse Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.2.2 Ad 1) Strategisk miljøvurdering af planer

Miljøvurderingsloven implementerer SMV-direktivet i dansk lovgivning.⁷

---

⁶ Jf. bemærkningerne til § 11 i forslag L44 til Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (FT 2016-17).

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter (VVM).

Miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, fastsætter, at loven gælder for de i bestemmelsen, nævnte planer og programmer, som tilvejebringes af en offentlig myndighed.

Planer og programmer er defineret i miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, nr. 1:

”Planer og programmer:

- a) som enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og
- b) som udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer og programmer via en lovgivningsprocedure og udarbejdes i henhold til love, administrative retsfor skrifter eller administrative beslutninger.

For at loven finder anvendelse skal en plan eller et program opfylde betingelserne i både litra a) og b).

Af miljøvurderingslovens § 8 om omfattede planer fremgår:

Myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse

- 1) udarbejdes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2,
- 2) medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger eller
- 3) vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. stk. 2.
Stk. 2. Myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer og programmer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, når disse
  - 1) er omfattet af stk. 1, nr. 1, og kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer eller
  - 2) i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Af lovforarbejderne til miljøvurderingsloven fremgår det:⁸

”Med hensyn til begrebet »fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser« skal der tillægges betydning, om planen eller programmet fastlægger rammerne for den fremtidige konkrete arealanvendelse således, at ansøgninger om anlægstilladelser vil kunne tillades eller afvises med henvisning til planen eller programmet uden, at planen eller programmet dog nødvendigvis er tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for en tilladelse eller afvisning. Begrebet er således centralt ved vurderingen af, om en plan eller et program er omfattet af loven.”

Det fremgår videre, at:

”I lovforslaget fastsættes ingen formkrav i forhold til, hvad der kan udgøre en plan eller program. Det forudsættes dog, at der er tale om et egentligt formelt dokument, som udstikker et påtænkt fremtidigt handlingsforløb eller tilsvarende. Det vil ikke være afgørende, om planen eller programmet formelt benævnes en plan, et program, en strategi, en retningslinje eller andet, da det er det konkrete indhold af dokumentet, der er afgørende for, om det er omfattet af lovforslaget.

Det fremgår af Kommissionens vejledning om gennemførelse af direktiv 2001/42, at:⁹

”**Planer og programmer**” er ikke nærmere defineret. Termerne er ikke synonyme, men kan have et bredt spektrum af betydninger, der til en vis grad overlapper. Hvad direktivets krav angår, behandles de ens. Det er derfor hverken nødvendigt eller muligt at foretage en streng sondring mellem de to. For at afgøre, om et dokument er en plan eller et program med henblik på direktivet, er det nødvendigt at fastslå, om den/det har en sådan plans eller et sådant programs hovedkarakteristika. Navnet alene ("plan", "program", "strategi", "retningslinjer" osv.) vil ikke være en tilstrækkeligt pålidelig rettesnor, idet dokumenter, der har alle en plans eller et programs karakteristika som defineret i direktivet, kan forekomme under mange forskellige navne.”

Om begrebet planer og programmer fremgår endvidere:

---

⁸ Forslag L 147 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), som fremsat den 3. marts 2016, bemærkningerne til § 2.

⁹ Kommissionens vejledning om gennemførelse af direktiv 2001/42 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet, 2003.

”Med hensyn til afgrænsningen af begrebet "projekt" efter VVM-direktivet bemærkede EFD i sag C-72/95 Kraaijeveld, at direktivets anvendelsesområde er vidt og dets formål bredt. I betragtning af formuleringerne i direktiv 2001/42/EF, dette direktivs og VVM-direktivets beslægtede formål og de begrebsmæssige ligheder mellem dem tilrådes det medlemsstaterne at anlægge en tilsvarende tilgang, når de skal afgøre, om et dokument skal betragtes som en plan eller et program, der er omfattet af direktiv 2001/42/EF's anvendelsesområde. Hvorvidt et dokument kan få væsentlig indvirkning på miljøet kan eventuelt anvendes som målestok. Termerne bør formentlig tolkes således, at de dækker enhver formel erklæring, der udgør mere end en simpel forhåbning, og som udstikker et påtænkt fremtidigt handlingsforløb.”

Af vandløbslovens § 12 fremgår det, at vandløbsregulativerne skal indeholde bestemmelser om:

- 1) vandløbets skikkelse eller vandføringsevne,
- 2) vandløbets vedligeholdelse, jf. stk. 4 og kapitel 7,
- 3) ændringer i retten til sejlads, jf. § 4, stk. 3,
- 4) restaureringsforanstaltninger, jf. kapitel 8, og
- 5) beslutninger om friholdelse af arealer langs vandløb, jf. § 69.

Af bekendtgørelsen om regulativer¹⁰ er det præciseret, at der skal være oplysning om vandløbets beliggenhed, udstrækning m.v. af anlæg m.v., der er etableret i forbindelse med vandløbsrestaurering.

På baggrund af ovenstående og med henvisning til de i vandløbsloven anførte bestemmelser vedrørende kravet til vandløbsregulativets indhold, anses regulativet som en plan over administrationsgrundlaget for arealanvendelsen af vandløbet, således at ansøgninger om anlægstilladelser vil kunne tillades eller afvises med henvisning til planen uden, at planen nødvendigvis er tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag. Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder herefter, at regulativet opfylder betingelserne efter miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, nr. 1, litra a) og litra b), og derfor er en plan i miljøvurderingslovens forstand.

Eftersom betingelserne er opfyldt efter miljøvurderingslovens § 2, skal regulativet vurderes efter lovens § 8.

---

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 919 af 27. juni 2016 om regulativer for offentlige vandløb.

Efter miljøvurderingslovens § 10 skal myndigheden træffe screeningsafgørelse om, hvorvidt en plan efter bestemmelserne i lovens § 8, stk. 2, er omfattet af kravet om miljøvurdering, og myndigheden skal ved vurderingen inddrage de relevante kriterier i bilag 3 og resultaterne af høringerne efter lovens § 32.

Af bilag 3 fremgår en række kriterier for bestemmelse af den sandsynlige betydning for indvirkning på miljøet, herunder kriterier i forhold til planens karakteristika og kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt.

Kravene til screenings omfang og detaljeringsgrad afhænger desuden af planens indhold. Niveaue for indholdet af en screening må tilpasses indholdet af det enkelte planforslag, hvilket altid er en konkret vurdering i henhold til bl.a. lovens formål, planområdet sårbarhed og udstrækning, den eksisterende planlægning samt de muligheder, planlægningens realisering medfører.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Slagelse Kommune ikke har iagttaget miljøvurderingslovens § 10. En manglende miljøvurdering af en plan eller et program er efter nævnets almindelige praksis en retlig mangel ved planen eller programmets tilvejebringelse, som anses som væsentlig. Planer eller programmer, der lider af en væsentlig retlig mangel, er efter nævnets praksis ugyldige.

3.2.3 Ad 2) Regulering af Maglemose Å

Efter vandløbslovens § 17 må vandløb kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.

Ved regulering af et vandløb forstås ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, jf. vandløbslovens § 16.

Reguleringsbekendtgørelsens¹¹ kapitel 5 indeholder bestemmelser om vandløbsmyndighedens behandling og afgørelse af sager efter kapitel 2-4, herunder reguleringssager, som nævnes i bekendtgørelsens § 3 (kapitel 2).

Ifølge bekendtgørelsens § 18, skal vandløbsmyndigheden ved sin afgørelse tage hensyn til samtlige afvandingmæssige interesser ved vandløbet

---

¹¹ Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

samt sikre, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, der er fastlagt for vandløbet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger til grund, at regulativet for Maglemose Å fra 1991, efter anlægsarbejdet ved motorvejens etablering i 1992-1993 til regulativets vedtagelse i 2016, ikke har givet et retvisende billede af vandløbets faktiske dimensioner, og dermed ikke har udgjort et retvisende administrationsgrundlag for så vidt angår strækningen st. 0-605.

Sagens parter er enige om, at der i forbindelse med etablering af Vestmotorvejen i 1992-1993 er foretaget en regulering af vandløbet. Hverken Slagelse Kommune som vandløbsmyndighed eller Vejdirektoratet som ansvarlig for anlægsarbejdet har været i stand til at finde frem til den udførte regulering. Det følger af § 5 i bekendtgørelse om klassifikation og registrering af vandløb,¹² at vandløbsmyndigheden skal foretage en registrering af de bestemmelser, der gælder for det enkelte vandløb. Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger således til grund, at der ikke er gennemført en reguleringssag efter vandløbslovens kapitel 6 i forbindelse med reguleringen af vandløbet i 1992/1993, idet det ikke har været muligt for Slagelse Kommune at finde dokumentation herfor.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke efter vandløbsloven er hjemmel til, at der alene med revision af et regulativ kan gennemføres en vandløbsregulering jf. § 16 i vandløbsloven. Regulering af vandløb kan således udelukkende gennemføres efter reglerne i kap. 6 i vandløbsloven og forudsætter endvidere dispensation fra naturbeskyttelsesloven, når vandløbet er § 3 beskyttet.

Af Skov & Naturstyrelsens notat til inspiration for vandløbsmyndigheder ved udarbejdelse af vandløbsregulativer¹³ fremgår det, at hvis vandløbets dimension er større end krævet i regulativet og tilstanden er opstået som følge af en ulovlig menneskeskabt aktivitet, skal der ved regulativudarbejdelsen tages stilling til, om den faktiske tilstand kan ”lovliggøres” gennem regulativet. En lovliggørelse skal håndteres som en regulering af et vandløb.

---

¹³ Notat til inspiration for vandløbsmyndigheder – Udarbejdelse af vandløbsregulativer - Erfaringsopsamling og ny viden, Skov- og Naturstyrelsen, juni 2007.

Nævnet finder på baggrund af ovenstående, at Slagelse Kommune senest samtidig med vedtagelsen af regulativet for Maglemose Å skulle have gennemført en regulerings sag efter vandløbslovens kapitel 6. Det bemærkes i forbindelse hermed, at en sådan afgørelse, truffet efter vandløbsloven, vil kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets øvrige bemærkninger

Nævnets gennemgang af fællesregulativet har – i tillæg til nævnets vurdering af klagepunkterne – henledt opmærksomheden på øvrige forhold, særligt følgende:

Det fremgår af vandløbslovens § 1, stk. 1, at loven har til formål at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand. Det fremgår videre af lovens § 1, stk. 2, at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker hertil, at loven dermed forudsætter, at formålet om afledning af vand skal ske inden for rammerne af de miljømæssige krav til vandløb. De miljømæssige hensyn er først og fremmest fastsat ved miljømålene til vandløb (vandområdeplanerne), habitatdirektivet og i beskyttelsen efter naturbeskyttelseslovens § 3.

3.3.1 Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivets¹⁴ overordnede formål er, jf. direktivets artikel 1, at fastlægge en ramme for beskyttelse af vandløb og søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, som blandt andet forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes tilstand.

Af direktivets artikel 4, stk. 1, litra a), i), fremgår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder. Artiklen indebærer ikke i sig selv et generelt forbud mod forringelse af vandmiljøet, men indebærer et krav om, at projekter, der kan påvirke vandmiljøet, kræver tilladelse og skal vurderes i forhold til vandmiljøet, og at tilladelse skal nægtes, såfremt projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for et overfladevandområde, eller når det indebærer risiko for, at der ikke opnås en god økologisk tilstand for overfladevand eller et godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand på den i direktivet fastsatte dato.

---

¹⁴ Direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000.

Denne fortolkning følger blandt andet af EU-Domstolens dom af 1. juli 2015.¹⁵

Maglemose Å er ikke målsat i vandområdeplanerne 2015-2021, men løber til det målsatte vandløb, Skovse Å. Målsætningen for Skovse Å er god økologisk tilstand og denne målsætning er endnu ikke opfyldt. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at der skal foretages en konkret vurdering af, hvorvidt regulativet for det ikke målsatte vandløb kan medføre en forringelse af tilstanden for det nedstrømsliggende, målsatte vandløb, eller om regulativets bestemmelser kan indebære en risiko for, at der ikke opnås god tilstand for Skovse Å.

3.4 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. § 2, stk. 2, nr. 1 i bekendtgørelse om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet mv., jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

3.5 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Slagelse Kommunes afgørelse af 10. august 2016 om vedtagelse af nyt regulativ for Maglemose Å, og hjemviser sagen til fornyet behandling hos førsteinstansen.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Slagelse Kommune (j.nr. 330-2015-37112) samt for klageren via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Jette R. Uhrenholt
Stedfortrædende formand

---

¹⁵ Sag C-461/13 – Weser-dommen.